

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2024 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в IV кварталі 2024 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Івано-Франківської області** у IV кварталі 2024 року свідчать, що на тлі війни, а також занадто високих цін на сировину та матеріали респонденти послабили свої очікування щодо обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та перспектив розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалася нижча інфляція. Девальваційні очікування посилилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 31.3% (у попередньому кварталі – «мінус» 18.8%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.4%;
- повільніше зростання цін на споживчі товари та послуги: 56.3% респондентів очікували, що зростання цін перевищить 10.0% (у попередньому кварталі – 66.7%), у цілому по Україні – 53.7%. Головними чинниками інфляції респонденти називали воєнні дії, витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- посилення девальвації національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 87.5% респондентів (у III кварталі 2024 року – 73.3%), у цілому по Україні – 92.8%;
- погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств помітно: баланс відповідей – «мінус» 50.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 20.0%) (найнижчі очікування серед регіонів) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 1.2%;
- зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції, у т. ч. на зовнішньому ринку: баланси відповідей – «мінус» 12.5% і «мінус» 75.0% відповідно (у попередньому кварталі – 6.3% і 16.7% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – 9.0% та 7.7% відповідно;
- зменшення обсягів інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланс відповідей – «мінус» 6.7% і «мінус» 13.3% відповідно (у попередньому опитуванні – «мінус» 12.5% і «мінус» 6.3% відповідно) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 1.6% та 9.3% відповідно;
- зменшення кількості працівників на своїх підприємствах нижчими темпами: баланс відповідей – «мінус» 31.3% (одні з найпесимістичніших очікувань серед регіонів) (у попередньому кварталі – «мінус» 43.8%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 6.6%;
- швидше зростання цін на товари / послуги, що купують підприємства, та на продукцію власного виробництва: баланси відповідей – 100.0% та 93.3% відповідно (у попередньому кварталі – 93.8% та 81.3% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів / послуг власного виробництва впливали ціни на сировину, матеріали та енергоносії, а також курс гривні до іноземних валют (графік 7);
- зростання витрат на одиницю продукції й на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 73.3% і 60.0% відповідно (у попередньому кварталі – по 62.5%) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину та матеріали. Опитані підприємства також наголосили на впливі недостатнього попиту, надмірного регуляторного тиску та браку кваліфікованих працівників (вплив останнього чинника значно посилювався порівняно з попереднім опитуванням) (графік 5).

Керівники підприємств області посилили свої очікування щодо зростання потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планували брати банківські кредити, надавали перевагу кредитам у національній валюті. Основними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування, невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання та надмірні вимоги до застави (графік 9).

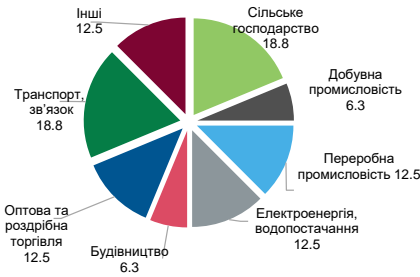
93.8% респондентів області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

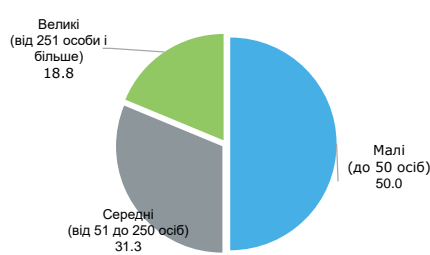
- поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний: баланс відповідей – 0.0% (як у попередньому кварталі), у цілому по Україні – «мінус» 6.1%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 33.3%);
- підприємства області були спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 20.0% (у III кварталі 2024 року – 13.3%).

Паспорт вибірки^{1,2}

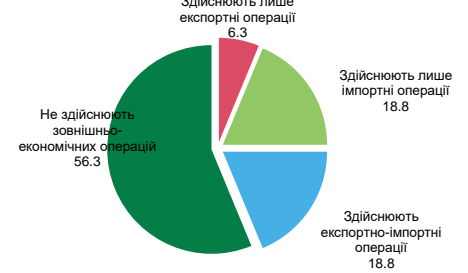
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

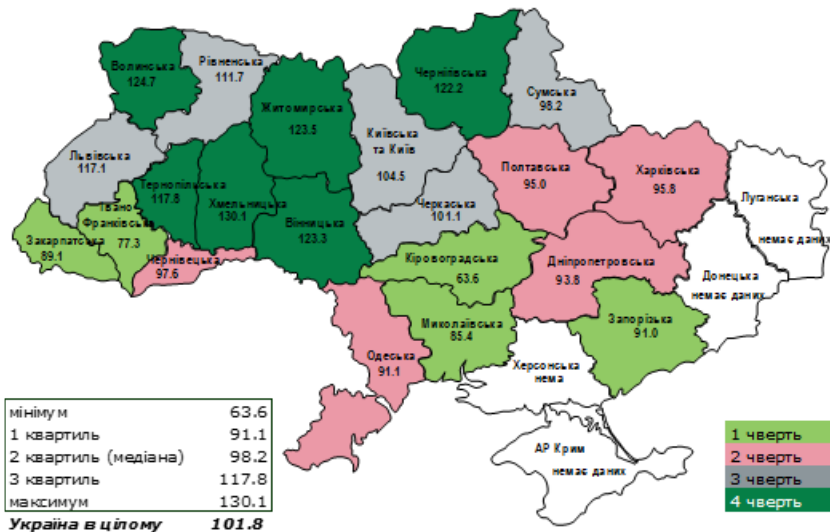

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 31 жовтня – 22 листопада 2024 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

³кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
^{**}медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

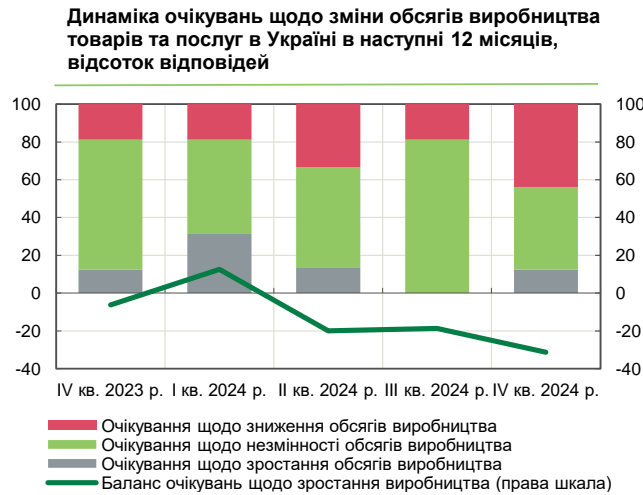
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2023 р.	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.
фінансово-економічного стану	-18.8	-20.0	-20.0	-20.0	-50.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-6.7	-12.5	6.7	6.3	-12.5
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	12.5	12.5	12.5	-12.5	-6.7
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	18.8	6.3	6.3	-6.3	-13.3
кількості працівників	0.0	-18.8	-12.5	-43.8	-31.3

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

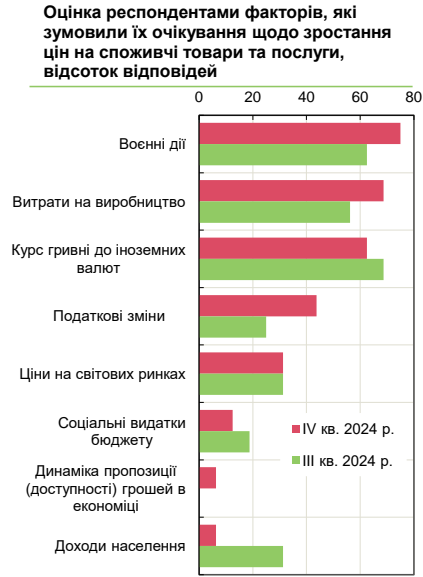
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

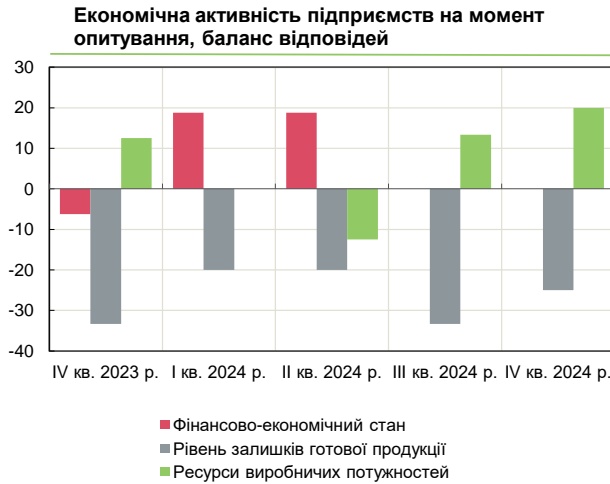
Графік 1

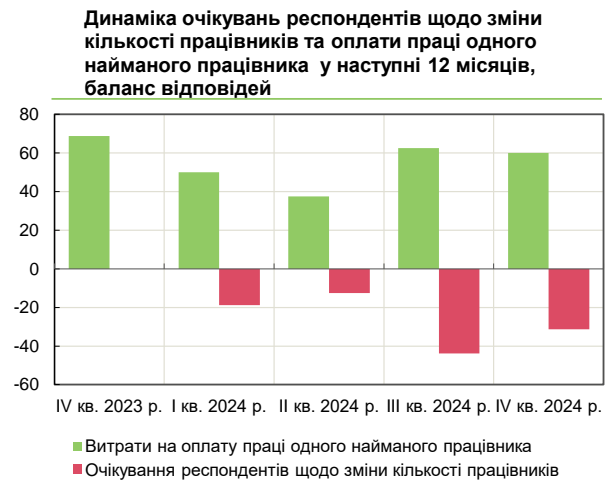
Графік 2

Графік 3

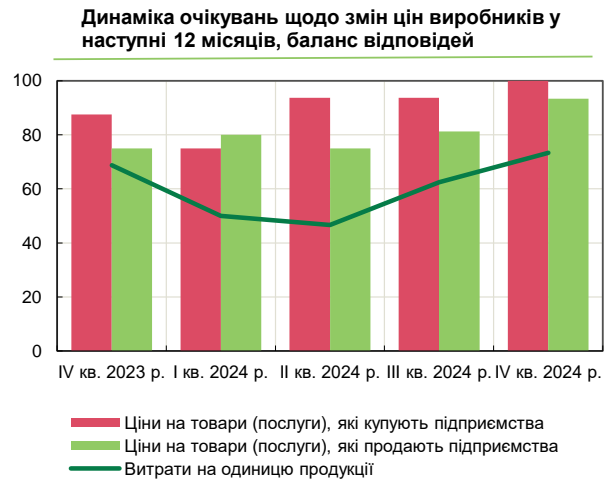
Графік 4

Графік 5

Графік 6

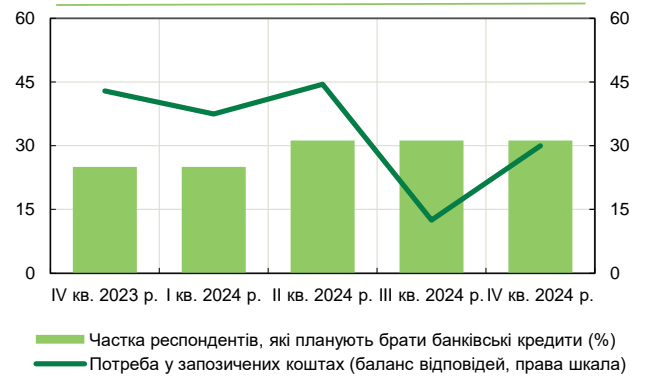
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

